

DIRVA

Nr. 5

Sausis-January 14, 1963

Cleveland, Ohio

Ar Castro eis Tito keliu?

ATRODO, KAD WASHINGTONO ADMINISTRACIJA KALTE UŽ STEVENSONO-KUZNECOVO PASITARIMŲ DĖL KUBOS NEPASISEKIMŲ NORI SUVERSTI ANT BRAZILIJOS PREZIDENTO GOULART, KURIS ĮKALBĖJĘS UŽSIENIO POLITIKOS VAIRUOTOJUS, KAD CASTRO NORĖTŲ VIRSTI ANTRU TITO.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Amerikiečių - sovietų pasikalbėjimai Jungtinių Tautų globoje dėl Kubos pasibaigė be jokių rezultatų. Stevensonas ir Kuznecov tačiau pasisakė už taiką! Paprastai kalbant tai reiškia, kad sovietų generolas C. Slazenko su savo 28 ar 33 tūkstančiais raudonosios armijos karių toliau valdys Kubą. Gerai informuoti kolumnistai Robert S. Allen ir Paul Scott skelbia, kad pati administracija paleidusi gandus, aiškinančius jos Kubos politiką. Esą Brazilijos prezidentas Goulard įkalbėjęs prezidento broliui Robert F. Kennedy, kad Kubos komunistai esą suskildę į tris grupes: vieną nori Titoizmo, kiti glaudaus santykiavimo su Maskva, o treči norėtų draugauti su Raudonąja Kinija. Jei JAV laikytųsi nuolaidžiai, Goulardas stengtųsi įkalbėti Castro sekti Tito pavyzdžiu ir kurti savitą "lotynų Amerikos socializmą". Jei Castro iš tikro

norėtų virsti nauju Tito, tai Goulardas jam už tai pažadėtų visos lotynų Amerikos paramą, už ką Castro iš savo pusės pažadėtų nesikišti į kitų kraštų vidaus reikalus.

Ar taip buvo ar ne, kol kas ne visai aišku, bet Allen-Scott teigia tai sužinoję iš patikimų šaltinių, kurie norėjo, kad tai būtų paskelbta. Patys Allen-Scott istorijai apie Kubos komunizmo sukilimą nenori tikėti.

(Čia reikia pastebėti, kad kai Brazilijos prezidentas Goulardužėnė prezidento postą, kariuomenės vadai į jį įtarė komunizmo ir privertė Brazilijoje įvesti parlamentarinį režimą, kuris didelę prezidento valdžios dalį perdavė ministeriui pirmininkui. Dabar įsistiprinęs Goulard pravedė referendumą, pagal kurį Brazilijoje vėl įvedama prezidentinė, kaip JAV, sistema ir jis vėl atgaus plačias teises.)

Čia pat dar kartą negalima nepareikšti nusistebėjimo dėl kai kurių amerikiečių įkyraus noro visur matyti komunistų suskildymo ženklus. Taip, pavyzdžiui, toks žinomas kolumnistas kaip Joe Alsop savo Naujų Metų kolumnoje rašė:

"1963 metams vieną dalyką galima tikrai išspranašauti. Sekantieji dvylika mėnesių bus domiuojami įvykių, tiesioginių ar netiesioginių išplaukusių iš visgi lėjančio skilimo tarp komunistinės Kinijos ir Sovietų Sąjungos.

Šiuo momentu ekspertai, pristabdę kvėpavimą, stebi vis daugiau aiškėjantį ir smarkėjantį kinų-sovietų mūšį dėl Fidel Castro vyriausybės draugystės!"

Į tai atsakydamas James Burnham National Review sausio 15 d. Nr. samprotauja:

"Komunistai yra ideologistai, tačiau ne idiotai. Ką kiniečiai turi, kad Fidel Castro pasisuktų Peipingo pusen? Maisto? Vaisių? Mašinerijos? Chemikalų? Plieno? Ginklų? Aukso? Atsakymas ne, ne ir ne. Galimas daktas, kad kai kurie komunistai norėtų atsikratyti Maskvos globos, bet tuo atveju jie tikrai pamtų Nasserio ar Tito kursą ir būtų dovanomis apipilti iš Washingtono!"

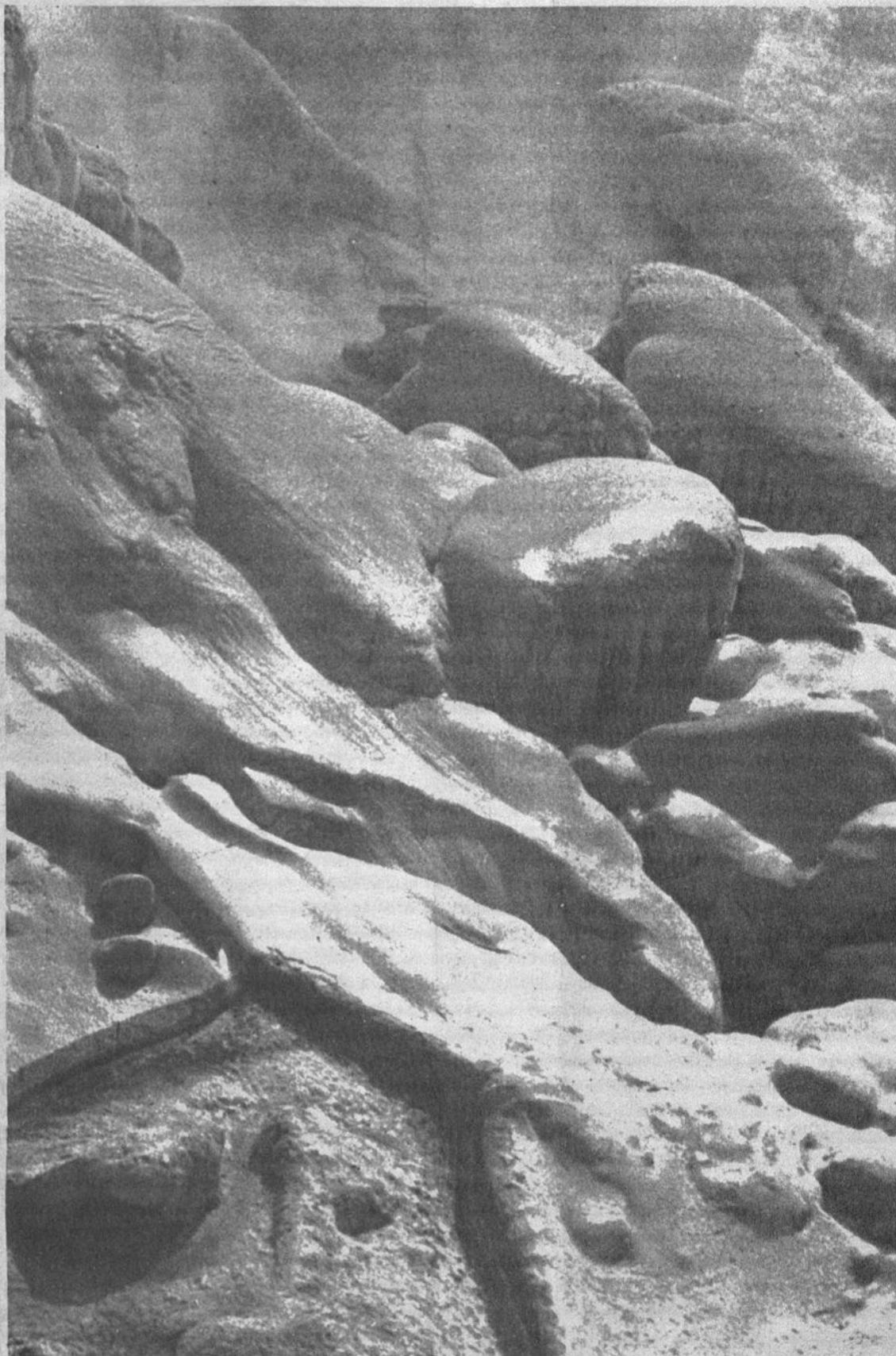
Bet kadangi sovietai turi dar Kuboje savo kariuomenę ir jie labai gerai atsimena, kaip iš globos ištrūko Tito, jie padarys viską, kad Castro nepasektų tuo pavyzdžiu.

O kas liečia kiniečius, tai nepaisant jų kalbų, jų jėga kol kas tokia, kad net savo pačių priangyje, kaip Laose ir Viet-Name jie turėjo duoti balsą "senior partneriui" komunizmo firmoje -- rusams.

Žinoma, kad kiniečiai pyksta ant sovietų už per mažą paramą ir t.t., tačiau iki šiol dar nebuvo jokių rimtų įrodymų, kad jie dėl to norėtų ir galėtų ardyti bendrą frontą.

Iš viso, visos kalbos apie sovietų kompartijos skilimą į frakcijas, kaip "neo-stalinistus" ir "pro-kiniečius" yra tikra nesąmonė. Tiesa, už priešingos nuomonės Chruščiovui pareiškimą šiuo metu tuojaupat nesušaudoma, kaip buvo Stalino laikais, bet ir dabar nė vienas žmogus Sovietų Sąjungoje tikrai neapsimoka būti Chruščiovo priešininku. Ir kas nebūtų pasakytą centro komiteto posėdžio metu, kas neatstovautų kokią nuomonę, per balsavimą visi pasirodo esą įtikinti Chruščiovo išminties ir niekas nebusuoja prieš jį.

Visos tos kalbos apie komunistų suskilimą, jų galimą pasikeitimą ir panašiai, tarnauja tik vienam ir vis tam pačiam tikslui nuo pat Stalino laikų, kad pateisintų jiems daromas nuolaidas, pateisintų nusileidimą, pateisintų "minkštą liniją".

ŽIEMOS SIMFONIJA

Vyt. Maželio nuotrauka

Protestuoja prieš Mažojų Lietuvoj rusų tebevykdomą tautžudystę

Prieš keturiasdešimt metų Mažosios Lietuvos šiaurinė dalis -- Klaipėdos Kraštas -- įsijungė Lietuvos Valstybės sudėtin.

Lietuviškas valstybingumas, karžygiškumas ir patriotizmas įsikūnijo ir įsiamžino istoriniame žygyje, kuris nulėmė tos Mažosios Lietuvos dalies politinę ateitį ir apsaugojo Lietuvos nepriklausomybę nuo svetimų kėslų lietuviškame pajūryje. Tuo žygiu lietuvių tauta, ilgai kentėjusi po vokiečiais ir po rusais, laimingai įgyvendino senų seniausias viltis apsiginti vienoje valstybėje ir parodė savo sugebėjimą sėkmingai apsiginti nuo priešų iš vakarų bei sutvirtinti savo valstybės pagrindus laisvo išėjimo jūron atkovojo jūmą.

1923 metų sausio 15 dienos tvykiai buvo nepaprastai svarūs ilgos istorijos raidoje, kurioje lietuvių tauta ne kartą susidūrė su pavojais iš pajūryje įsitvirtinusių nedraugingų galių ir kurioje lietuviškasis pajūris ne kartą skaudžiai pademonstravo savo

didelę reikšmę lietuvių tautos buičiai.

Nuo pat 1252 metų, kada vokiečių kryžiuočiai Klaipėdoje pastatė piltį prieš anų laikų Lietuvą, lietuviai kaip tik pajūryje turėjo sunkiai ir ilgai kovoti už savo laisvę ir tautinę gyvybę. 1422 metų Melno sutarties kompromisu Vytautas Didysis -- neišsivadėdamas savo aspiracijos, kad "prūsai yra taip pat mano protėvių žemė" -- turėjo sutikti su vokiečių įsigalėjimu lietuviškame pajūryje; didelė lietuvių tautos dalis buvo palikta po vokiečių galia penkiems šimtams metų. Tik pirmasis pasaulinis karas vėl atnešė galimybę seną, neišspręstą Mažosios Lietuvos klausimą pateikti naujam patvarkymui -- ši kartą Vokietiją nukariavusioms pasaulinėms jėgoms. Nebuvo tobulas nė jų sprendimas, surašytas Versalės taikos sutartyje; lietuvių tauta pati turėjo imti likiminį sprendimą į savo rankas ir jėga išsikovoti teises į savo pa-

(Nukelta į 2 psl.)

Čičikovai Lietuvoje

V. RASTENIS

Meteoriskai pirmaisiais nepriklausomos Lietuvos respublikos laikais švystelėjęs satyros teatras Vilkolakis (tragikomiškai žuvingas nelygioj kovoj su tikrosios demokratijos cenzūra ankstyvą 1925 metų pavasarį), vaidindavo satyrą, vadintą Chlestakovas Lietuvoje. Tai buvo to meto Lietuvos aktualijoms pritaikytas Gogolio satyrinės komedijos Revizoriaus perdirbinys. Jeigu Vilkolakis galėtų atgimti Lietuvoje dabar, tai jo repertuare tikriausiai vieną iš žymiausių vietų galėtų užimti kitos Gogolio satyros -- Mirusiųjų sielų -- perdirbinys.

Mirusiųjų sielų -- perdirbinys, nuturėjęs dvasiškai jau nužudytų Lietuvos mokslininkų, visuomenininkų bei menlininkų vardus, surašę juos į čičikovišką "darbo sąjungos" sąrašą. Net ir "liaudies seimą" jiems teko skolinis "deputatų" iš nužudytųjų sielų tarpo.

Kultūrinėje srityje Lietuvos bolševikai ypač uoliai į savo čičikoviškus kreditus įsirašinėja jau mirusius rašytojus, dailininkus, kompozitorius, mokslininkus, visuomenininkus. Štai, toli gražu nepilnas, sąrašas mirusių iškiliųjų Lietuvos asmenybių, kurias dabartiniai "naujaturčiai" įsirašė į savo kreditus, nors gyvi būdami jie nė iš tolo neturėjo intencijos koku nors atžvilgiu būti bolševizmo "baudžiauninkais": Čiurlionis, Žemaitė, Lazdynų Pelėda, Petkevičaitė-Bitė, Maironis, Vaižgantas, Kudirka, P. Višinskis, S. Daukantas, Gruodis, Pakalnis, Sruoga, Vaičiūnas, Krėvė, Vienuolis, Strazdelis, Vienožinskis - poetas, Vienožinskis - dailininkas, Kuzma, Purėnas ir dar daug kitų, nekalbant apie eilę fiziškai gyvų tik dvasiškai užmarintų ir paklusnų pajungtų sielų. Įvairiais būdais ir su įvairiais rezervais, tačiau visus juos bolševikai yra įtraukę į savo čičikoviškus kreditų sąrašus.

Lietuvoje bolševikai ėmė čičikoviškai elgtis nuo pačios pirmosios savo įsigalėjimo dienos. Visų pirma jie vienu ypu nužudė visas net ir tebegyvas kuos nors ryškiau pasireiškusias asmenybes: ne visus nužudė fiziškai, bet

visus nužudė dvasiškai, nes užgniauzė betkokią galimybę savarankiškai pasireikšti.

Tada taip nužudytas sielas bolševikai ėmė įrašinėti savo sąskaiton ir naudoti savo reikalams, naudoti ne tik kultūros, o ir politikos srityje. Juk net savo pirmosios neva vyriausybės kreditingumui padidinti jie pasinaudojo visa eile tokių nužudytų sielų, kurių tarpe buvo ne tik toks Paleckis ar Pakarklis, bet ir Krėvė, ir net Ernestas Galvanauskas. Vadinamojo liaudies seimo rinkimams bolševikai irgi neturėjo savos, Lietuvos visuomenės akys bėdavo matuojamas ne tiek jų turimos žemės, kiek turimų baudžiauninkų skaičiumi, atseit, žiūrėjo, kiek kas turi "dūšių" arba "sielų", tai yra, jam dirbančių baudžiauninkų. Gogolis pasakoja apie nusigyvenėlį Čičikovą, kuris savo kreditingumui pakelti ėmė pigiai supirkinėti ne gyvus baudžiauninkus, o jau mirusių baudžiauninkų sąrašus, ir ėmė operuoti tais sąrašais, kaip realiu turtu.

Bolševikija, staigiai iškilusi į politines viršūnes tebebūdama proletariškame lygyje ne tik medžiaginiu, bet ir kultūrinės kūrybos turty atžvilgiu, ligi šiai dienai dar negali nusikratyti iš to kylančios menkybinės savijautos. Tai vienas opijų bolševikijos rūpesčių tebėra kaip nors pakelti savo kreditingumą kultūrinės kūrybos srityje. Tam tikslui jie godžiai renka ir stengiasi įrašyti savo sąskaiton kiek galima daugiau kultūrinio palikimo iš praeities ar net ir dabarties. To tačiau negalima padaryti kitaip, kaip tik sekant Čičikovo pavyzdžiu: įrašyti savo sąskaiton kiek galima daugiau "mirusių sielų", kurios jau negali priešintis prieš jų pasisavinimą.

Naujausias čičikoviškas Lietuvos bolševikų "pirkinyš" -- Juozo Tysliavos vardas.

Tysliava, išvykęs iš nepriklausomos Lietuvos Amerikon "pasidairyti", įsilejo į čionykštį lie-

(Nukelta į 2 psl.)

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

- Brazilijos saugumo organai surado užslėptų ginklų sandėlius, kurie rodo, kad Čekoslovakijoje gaminti šautuvai ir šoviniai atėjo per Kubą. Ginklų kiekiai rodo, kad planuojamas partizanų apginklavimas nėra vien lokalinis reikalas. Neabejojama, kad Kuba yra bazė ginklų paskirstymui Pietų Amerikos Valstybių komunistams.

Surastų ginklų sandėlių dislokacija rodo, kad suklimai Brazilijoje ruošiami vykdyti pačiose jautriausiose vietovėse ir vienu metu.

- Popiežiaus Jono XXIII paveikslas pirmą kartą pasirodė viename iš Maskvos savaitraščių. Paveikslas įdėtas kartu su straipsniu, kuriame, tarp kita ko, sakoma, kad "dabartinio popiežiaus kalbos, palankios politikos atskyrimui nuo Bažnyčios palankiai priimamos tikinčiųjų. Tai kontrastas ultra-konservatyviai jo pirmtakui Popiežiui Pijui XII."

- Katalikų jaunimo žurnalas Shield tvirtina, kad komunistai ypatingą dėmesį kreipia į studentų verbavimą komunizmo tikslams viso pasaulio universitetuose. Ir tai jie atlieka labai sėkmingai.

- Naujai susirinkusio Senato sesijos pirmosios dienos praeis kovose dėl įtakingų postų komisijose.

Dekoracijų pakeitimas...

Čičikovai Lietuvoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

tuvų gyvenimą ir užkliuvo ilgesniams laikui, nors ligi 1940 metų permainų vargu ar buvo kada jo mintyse planų gyvam i Lietuvą nebegrįžti, ar bent joje nesilankyti. Lietuvos jis neišsižadėjo (kaip tą apie visus "negrizėjus" stengiasi teigti bolševikai). Jis išgyvenęs Amerikoje ne tik penkerius, o ir daugiau kaip dvidešimt penkerius metus, neišsižadėjo net tos "ore pakibusios" Lietuvos pilietybės, tad vien jau tuo būdu laikė sau duris kietai užtrenktas lankytis Lietuvoje tik tol, kol ten viešpatuoja iš Maskvos atsijusių valdžia.

Nors Tysliava, kaip ir tūkstančiai kitų, be abejo būtų veržęsis į pirmą prieinamą lėktuvą skristi Lietuvos aplankyti arba ir visiškai grįžti, vos tik būtų išnykęs tenai svetimųjų viešpatavimas, jis, matyt, nesijautė taip, kad tokia kelionė būtų primtina jam gyvam dabartinėje aplinkybėje. Ir bolševikams gyvas Tysliava nebuvo įsileistinas, nes jų akys jis juk -- "tėvynės išdavikas", nes garsiai, nesivaržydamas smerkė "didžiosios tėvynės" - viešpatavimą tikrojoje lietuvių tėvynėje.

Taip aplinkybių tramdomą Lietuvos ilgesį, -- irgi kaip ir daugybę kitų, -- Tysliava reiškė pageidavimu būti bent palaidotam Lietuvoje.

Dažnas tokį pageidavimą pareiškia sąlygotai: būti palaidotam išsilaisvinusioje Lietuvoje, ar bent tada, kai tas galės būti nesiejama su būtinumu parduoti mirusią sielą dabartiniam Lietuvos čičikovams. Nežinom, ar Tysliavos pageidavimas buvo įsakiomai taip sąlygotas, ar buvo galimas ir laisvai aiškinti. Kaip bebūtų, vėlionies našlė ryžosi tą jo valią įvykdyti tuojau.

Vilniškiai čičikovai, kuriems gyvas Tysliava gal būtų atrodęs "perbrangus" ir rizikingas ar visai nepriimtinas, mielai pasišovė "įsigyti" mirusio Tysliavos vardą. Prašyti ar neprašyti, už tą vardą jie užsimokėjo tokiu "pinigu", kuris jiems užtikrina galimybę tą vardą įsirašyti į savus kreditus.

Jie leido vėlionies našlei vykti su urna pačiai į Vilnių ir ten viešėti apie dvi savaites, nors priešą jai vizos neduoti So-

vietijos konsulas, be abejo, turi sąrašą žymiai ilgesni, negu daug kam kitam.

Vietoj privataus šeimyninio įvykio, jie iš laidotuvių padarė išgarsintą politinį įvykį: užleido kapui vietą pačiame Lietuvos panteone -- Rasų kapinėse, tik, bent viešose pranešimuose, irikiavo Tysliavos vardą šalia tokių žymybių, kaip Cvirka ir Marcinkevičius (ne Basanavičius ar Sruoga, kurie irgi ten palaidoti); jie parūpino -- ir nepavėlavo! -- antkapį su įrašu (kitais atvejais ankario gaminimas ten dabar trunka mėnesiais ir net metais); jie surengė valstybinio masto laidotuvių iškilmes, kuriose dalyvavo visa eilė ne tik kultūrinės, o ir politinės srities aukštųjų pareigūnų; savo prakalbose čičikovai nutylėjimu amnestavo Tysliavą už jo viso gyvenimo aiškiai priešsietinį viešąjį veikimą, išskeldami tik specialiai atrinktą jo poeziją ir ypač jiems svarbiausį faktą, kad, štai, "poetas sugrįžo į tėvynę" (nėsvarbu, kad "sugrįžo" tik miręs, -- to čičikovams gana).

L. Kapočius, kuris geriau negu kas kitas tenai žino, kaip Tysliava reikšėsi būdamas gyvas, nes stebėjo jį iš Washingtono (ir iš arčiau) ligi pat jo mirties, išsitarė visai aiškiai, ko čičikovai tikisi iš to "pirkinio": šis "poeto sugrįžimas" padėsias ir kitiems "po svetimus kraštus blaškomiems" lietuviams suartėti su... "savo tautos kamieniu".

Tas L. Kapočius pasisakymas patvirtina, tiesa, ir taip aiškų numanymą, kad Vilniaus čičikovai taip dosniai mokėjo ne vien už J. Tysliavos "mirusią sielą", ne vien už jo vardą. Tai yra ir, jei ir ne sandėris, tai bent spekuliacinis investavimas į viltį sustiprinti lietuvių išeivijoje vadinamąją "trečiąją jėgą", ir sustiprinti ją ta prasme, kad ji faktiškai būtų "su kamieniu suartėjimo" šydu pridengtas ligi šiol nesėkmingos "antrosios (aiškiai ir pro bolševikinės) jėgos" jiems tinkamas pakaitalas.

Ar ši čičikovų investicija bus laimėjusi, ar ne, galbūt netrukus pradėsime matyti.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
PRENUMERATĄ

Protestuoja...

(Atkelta iš 1 psl.)

jūrį, kurias kiti kėsinosi jai nugriauti.

Deja, nei 1923 metų sukilimo bei atvadavimo žygiai, nei 1924 metų tarptautinis jų įteisinimas Klaipėdos kraštui neleido žydyti ilgam. Iš naujo, kaip ir anksčiau istorijoje, iškilo mirtini pavojai -- pirma iš vakarų, vėliau iš rytų. 1939 metais Klaipėdon įgygiavo hitlerininkai, o 1945 metais visą Mažąją Lietuvą užgrobė Stalino armija. Antrąjį pasaulinį karą laimėjusios didžiosios valstybės Potsdamo susitarimu padarė naują laikinį sprendimą Mažosios Lietuvos sąskaiton: Mažosios Lietuvos gyventojų valios ir gyvybinių interesų nepaisydamos, jos jų tėviškes perleido "administruoti" rusams, kurie, nors ne kartą praėityje buvo įsibrovę karų eigoje, niekad ten nėra gyvenę ir jokių teisių ten neturi ir negali turėti. Pietinė Mažosios Lietuvos dalis rusų pavadinta "Kaliningradskaja oblast" ir paversta -- lyg kokia kolonija -- tolimosios Rusijos Sovietų Respublikos dalimi.

Jokde karai, marai ir svetimų galių patvarkymai nėra nuvedę Mažąją Lietuvą tokion žiaurion nelaimėn kaip šioji rusiškoji "administracija". Nėra kitos Rytų Europos srities, kuri taip sunkiai nukentėjo nuo rusiškojo tautžudystės nusikaltimo. Žudymais, marinimais ir išvartymais stengiasi krašto gyventojus -- ar lietuvių, ar vokiečių, ar kitos tautybės -- išrauti iš tėvų žemės, kad krašte griuvėsiuose galėtų įsikurti nauji, varu atgabenti slavai kolonistai.

Tokia padėtis šaukte šaukiasi istorinio atpildo ir naujų sprendimų. Dabartinis Mažosios Lietuvos likimas tiek neteisingas ir nežmoniškas, kiek nepatvarus ir laikinis. Rusiškasis plėšrumas, besiekdamas Mažosios Lietuvos sunaikinimo, tik sustvirtina amžinąsias jos senųjų gyventojų tėviškes teises.

Negali būti abejojimo, kad ateis laikas, kada lietuvių tauta pati ir vėl galės spręsti savo likimo klausimus. Tikėkime, kad ji tada ir vėl -- kaip anais reikšmingais 1923 metais -- susilaiks didvyrų, kurie drąsiai ir sumaniai apsaugos jos laisvę ir įgyvendins jos teises šiandien rusų engiamoj Mažajoje Lietuvoje.

Mes, nuo rusiškojo jungo užjūryje prieglobstį radę Mažo-

DETROITO RADIO KLUBAS, kurio programa "Lithuanian Voice" girdima kiekvieną sekmadienį nuo 8:30 iki 9 val. ryt. per WQRS radijo stotį FM banga 105,1, sausio 19 d. Detroito Lietuvių Namuose 3009 Tiltman St. rengia koncertą, kurio programoje dalyvauja Clevelando Vyrų Oktetas, vad. R. Babicko. Nuotraukoje Radijo Klubas vadovybė. Sėdi iš kairės pirmoje eilėje: A. Januškevičius, O. Šadeikienė, J. Kriščiūnas, inž. V. Urbonas, A. Brazaitienė, P. Januška, L. Šulcas. Stovi antroje eilėje: S. Račiukaitis, A. Sukauskas, E. Kilikevičienė, K. Gogelis, Z. Sukauskaitė, St. Garlauskas, K. Ražauskas. Stovi trečioje eilėje: J. Rekašius, Č. Šadeika, P. Marčiukaitis, V. Kankalis, F. Blauzdys, V. Kriaučiūnas, J. Murinas. Nuotraukoje trūksta adv. K. Ambrosės ir S. Dryžos.

sios Lietuvos lietuviai, šia proga:

Išreiškiame gilų jau žuvusių senųjų prūsų genčių palikimo naštos ir atsakomybės jausmą;

visu griežtumu protestuojame prieš Mažąją Lietuvą rusų įvykdytą ir tebevykdomą tautžudystę ir teisės laužymą;

skelbiame tvirtą įsitikinimą, kad ateities Europos galios, praėjus klaidų pamokytos, suras išmintingus ir teisingus būdus Mažajai Lietuvai padarytoms skriaudoms atitaistyti ir senoms lietuvių tautos aspiracijoms įgyvendinti kūrybingai besijungiančios laisvos Europos santvarkos rėmuose.

Mažosios Lietuvos Rezistentinio Sąjūdžio Centro Komitejo Prezidiumas: Martynas Brakas, Ramūnas Brakas, Albertas Kynastas, Jonas Stiklorius, Jonas Vilgalys

New Yorkas, 1963 m. sausio 15 d.

V. Mykolaitis - Putinas įžengė į aštuntąją dešimtį

Sausio 5 d. išėjęs pirmasis šių metų Literatūros ir Meno numeris Vilniuje daugiausia skirtas pagerbti V. Mykolaičiui-Putinui jo 70 metų amžiaus sukakties proga. Nuotraukoje Putinas matomas nuleidęs akis ir giliai susimąstęs. Kaip iš jo paties žodžio sukakties proga, taip ir iš gana plokščių pagarbinaujamųjų straipsnių (Korsako, Baltušio, Vaičiūnaitės) poeto santykis su visa valdančia aplinkuma slypi po panašiu susimąstymo šydu, kaip ir veidas nuotraukoje. Iš straipsnių matyti, kad "Sukilėliai" tėra Putino tritomos istorinės apopėjos pradžia, apie kurios tęsinių spausdinimą nieko nekalbama. Putinas šiuo metu buvęs itin užimtas savo raštų rinkinio tvarkymu, kurių aštuntasis ir paskutinis šiame rinkinyje tomas kaip tik išėjo sukakties išvakarėse. Jame sudėti Putino literatūros istorijos, kritikos ir publicisti-

kos raštai, tačiau daugiausia tik iš pokarinio laikotarpio: iš anksčiau tos srities Putino darbų rinkinį patekė tik kaikurie, "dar ir dabar nepraradę savo reikšmės, o kartais ir aktualumo". Už rinkinio ribų (sako, "savaime

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

VASARIO 3 D. Inžinierių ir Architektų Sąjungos balius Ambassador West viešbutyje.

VASARIO 10 D. 3 val. p.p. Nepriklausomybės šventės minėjimas - pobūvis su menine programa B. Pakšto salėje. Rengia Lietuvos Nepriklausomybės Tauta.

KOVO 24 D. Draugo romano premijos įteikimas Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE

MIDWEST MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2515 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-1731

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

German Brandy 5th \$4.79
Kron-Brannvin Aquavit. 5th \$3.98
Dujardin German Brandy 5th \$5.29
Old American Whiskey Full Qu. \$3.98

Chianti Import. Wine Qu. \$0.98
Bordeaux French Wine 5th \$0.98
Zeller Schwarze Katz 5th \$1.29
Ambassador Vermouth 5th \$0.98

SAVINGS DEPOSITS

Effective January 1, 1963

EARN **4 1/2%**
...and All Deposits
made by
JANUARY 15th
Earn Interest from
JANUARY 1st!

Anticipated
Rate

**ST. CLAIR
SAVINGS**

• 813 EAST 185TH STREET • 6235 ST. CLAIR AVENUE
• 25000 EUCLID AVENUE • 26000 LAKE SHORE BLVD.

DIRVA
THE FIELD

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. Telephone: 431-5344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:
Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

SEPTYNIOS NOVELĖS

Tik reikia sulaukti tokios minutės, kada daugybė neregėtų varų prieš akis, kada kažin koks šiltas džiaugsmas užlieja širdį ir kažin kokie šurpuliai pradeda kutenti rankų pirštus.

(Iš Vinco Ramono novelės Dailininkas Rauba).

Investuoti pinigai į knygos išleidimą negrįžta per trumpą laiką. Be to, knyga turi dvi medalio puses — autoriaus kūrybinį darbą, tai būtų jos kokybė ir — leidėjo sugebėjimas sudaryti sąlygas tai knygai paplisti ir pasiekti kuo platesnius skaitytojų sluoksnius.

"Šiltas džiaugsmas užlieja širdį", kada, neatsižvelgiant į pesimistines gaidas, Vilties leidykla, padariusi visais atžvilgiais gerą pradžią su R. Spalio Alma Mater, ryžtasi knygų leidimo keliui, pradėdama su rašytojo Vinco Ramono novelių rinkiniu "Dailininkas Rauba".

Tai viena pirmųjų žinomo mūsų visuomenei rašytojo knygų, pirmą kartą išleista 1934 m. Žaibo b-vės Kaune. Antrosios laidos išleidimas išeivijoje siejasi su autoriaus sentimentu ir įdomiu knygos keliu iš Lietuvos į užjūrius. Apie tai dar teks ateityje pakalbėti.

Septynių novelių rinkinio išleidimas sutampa ir su Dirvos novelių konkurso paskelbimu, skatinant mūsų rašytojus neužmiršti ir tos skaitytojų mėgiamos literatūros šakos.

Knyga jau baigia savo išviršinio apipavidalinimo rūbą. Bet ji skirta ne išoriniam pasipuošimui, bet mūsų visų knygų lentynų turinio pakėlimui. Ją paseks visa eilė kitų originalių ir verstinių leidinių.

Į tą darbą įsėiname su viltim ir tvirtu nusistatymu parodyti, kad mūsų kūrėjų darbas visuomenės laukiamas ir kad knygų leidimas nėra vien tik pavienių asmenų užsispyrimo ar liuksuso reikalas. Tai yra lietuvių pulsas, kurį turime palaikyti, nes žinome, kas mūsų laukia jam sustojus.

Vilties leidykla nesteigia specialaus tam reikalui klubą. Ji tą klubą jau turi. Tai Dirvos skaitytojų šeima. Tai šeima, kuria galima pasitikėti ir semtis jėgų kūrybiniam darbui.

(J.Č.)

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

KUR JŪS TAI MATĖTE?

1962 metų vasarą Alliance College tiesiog atžymėtina istoriniu įvykiu: Polonijos vadovybė, pirmą kartą lenkų visuotinės organizacijos gyvavimo istorijoje, pasiūlė civiliams mokytojams ir vienuolėms, per šešias savaites lankyti, prie minėto Collego, Cambridge Springs, Pa., suruoštus polonistikos kursus. Kursus lankė 24 vienuolės - mokytojos, atvykusios iš įvairių JAV-bių vietovių, kuriose daugiau koncentruojasi lenkų ir kuriose veikia Polonijos remiamos polonistikos mokyklos. Kursuose buvo intensyviai išeinami išskirtinai polo-

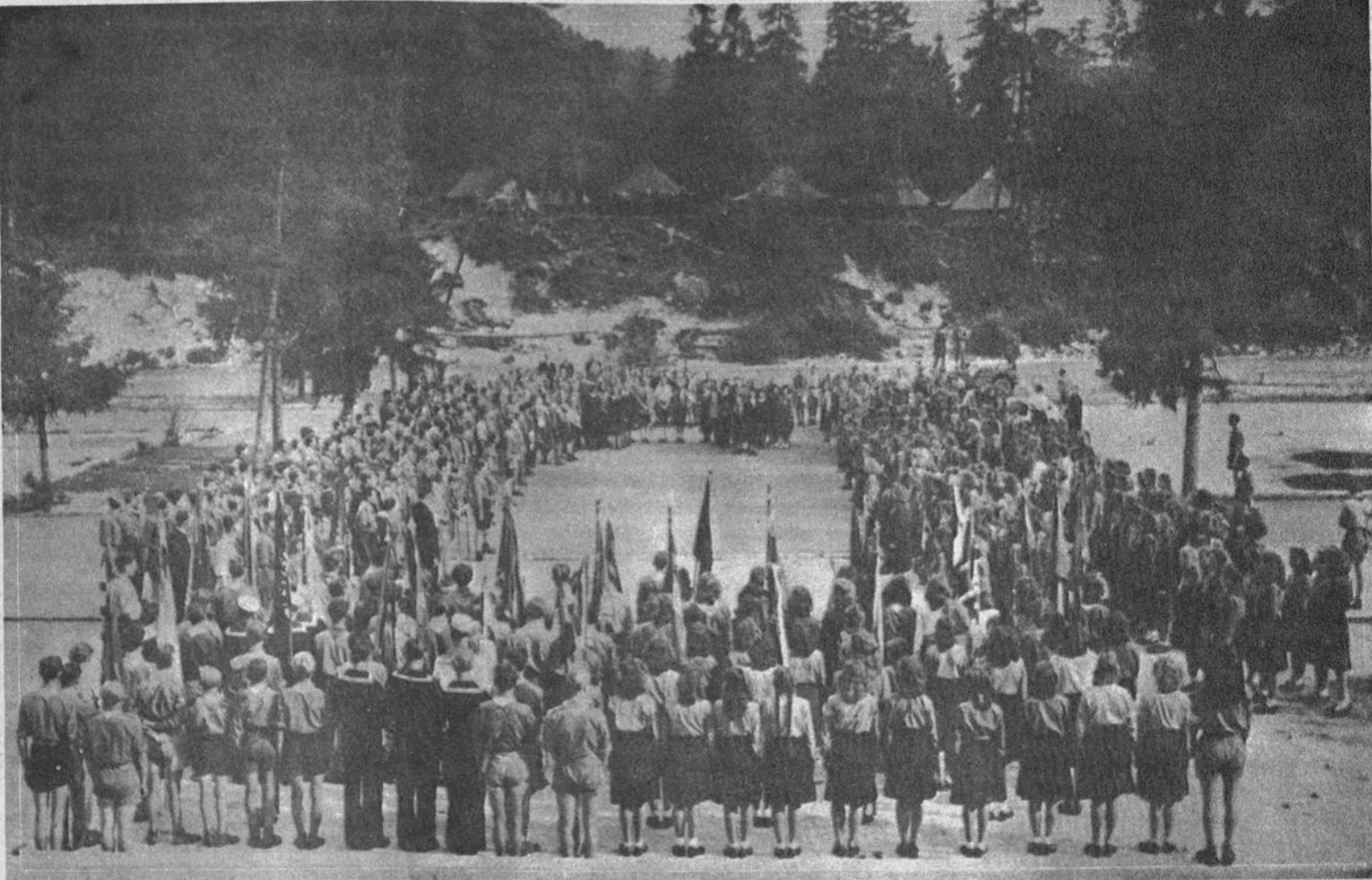
nistikos dalykai: lenkų kalba, tos kalbos dėstymo naujausioji metodika, lenkiškos muzikos, lenkiškos dainos bei lenkiškos dramaturgijos kursai. Su kursais susijusias visas išlaidas, įskaitant ir kursantų pilnutinį išlaikymą, apmokėjo Polonijos vadovybė iš organizacijos kasos. Pažymėtina, kad atvyko šešios seselės, negavusios maitinimosi reikalingų lėšų (15 dol. per savaitę vienai). Tai sužinojęs, vietinis klebonas kun. F. Ščepanski tuojau pat aprūpino tas seseles maistpinigiais visam laikui.

Polonistikos visą kursą pravedė profesorai, minėtame Collego, Polonijos pirmininko Rozmareko žmona. Praktikos pratimams kasdieną buvo sutelkiami visi Collego mokytojai, taip pat visi mokinukai bei studentai abiejų lyčių, kurie lanko vasaros semestrą.

Seselė Mary Hildegardė, iš Sacred Heart, Cleveland, Ohio, aprašydama laikraštyje "The Franciscan Echo" kursuose įgautus savo išpuodžius bei patyrimus tiesiog egzaltuotai Polonijos vadovybės suteiktąją progą, per tautinių motyvų persunktus muzikinius veikalus bei dainas, įgalinusi suartėti su savąja tėvyne. Toliau pažodžiui ji taip rašo: "Visa aplinkuma ir tiesiog entuziastiškas noras mūsų jaunesniųjų įsijungti programų dalyviais, visų studentų kooperavimas ir profesorės dinamiškai vadovau-

VISAIS APDRAUDOS REIKALAIS,

kaip automašinių, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę PAULINA MOZURAITIS-BENNETT HI 2-4450 642 Meadow Lane Dr. CLEVELAND 24

Lietuvių skautų III-ji tautinė stovykla 1948 m. Mittenwalde, Vokietijoje.

V. Kizlaičio nuotrauka

Sukurkime kiekvienoj šeimoj mažą Lietuvą

Lietuvių skautų 45 metų sukakties proga

B. AUGINAS

janti jėga mus užbūrė -- įliejo noro ne tik mylėti mūsų Lenkiją, bet per kalbą, skleisti ir ugdyti lenkų kultūrą mūsų laukiančiose jaunųjų kalsėse". Pasirašė: Sister Mary Hildegardė, Sacred Heart, Cleveland, Ohio.

Minėtame (leidžiamame Palaimintosios Kunigundos seserų) laikraštyje įdėtas visų šešių seselių kolektyvus laiškas: "Ačiū Jums, Rev. Motina! Mes, pasirašiusios, trokštame padėkoti Jums už suteiktą progą praleisti šėšias savaites Alliance College ir įgauti tiek daug naudingų žinių apie mūsų mylimąją tėvynę, Lenkiją..." ir t.t. Seka šešių seselių parašai.

Kur ir kada, Jūs, malonūs skaitytojai, matėte ar girdėjote mūsųose apie panašius "stebuklus"? Atrodo, visai nėra ko stebėtis, kad mūsų patriotų eilėse spragos vis didėja -- lenkuose ir tikyba, ir patys tikybininkai, viskas lenkiška. O mūsųose... Mielasis Antanas Gustaitis šventą tiesą išdainavo: -- Absoliučiai tobulai, viskas eina atbulai.

Jonas D. Čėsna
Chicago

PONAI FOTOGRAFAI!

Kalėdinis Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Clevelande viešas pasirodymas praėjo pakilioj nuotaikoj ir užpelnytai sulaukė padėkos iš gausaus žiūrovų skaičiaus.

Mok. V. Kavaliūno scenai pritaikytą Eglės Žalčių Karalienės pasaką sumaniai surežisavo Z. Peckus, vykusiai įtraukdamas didelę dalį mokyklos mokinių, dailiai pasipuošusių tautiniais rūbais. Skoningos dekoracijos, geras scenos apšvietimas bei efektingas garsų panaudojimas pynėsi į dailią harmoniją, ryškindamas jaunųjų moksleivių talentus ir maloniai nuteikdamas žiūrovus.

Nežinau, ar jau taip visur JAV lietuvių parengimuose įprasta, kad programos metu beveik be pertraukos iš įvairių salės kampų blykčiotų fotografų šviesos, įsijunginėtų stiprūs prožektoriai, nelyginant Karaliaus Saliamono karievių šalmai prieš saulę priešui apakinti. Tas nuolatinis šviesytymasis stipriom šviesom neabejotinai trukdė scenos dalyviams ir žiūrovams. Gi rengėjų pastangos perduoti žiūrovams vakaro prieblandos nuotaiką, stipriems prožektoriams įsijungus, nuėjo niekais.

Ponai fotografai, jauni ir suaugę, mėgėjai ir gal profesionalai, pilnai sutinku su jumis, kad šis Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos pasirodymas buvo šaunus ir vertas užfiksavimo. Tačiau tam geriausia vieta yra generalinės repetacijos metu. Ateityje ar nevertėtų jomis ir pasinaudoti.

Antanas Butkus
Cleveland

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI PRENUMERATĄ

Mūsų Skautijai šie metai yra ypatingi ir reikšmingi. Tai gražaus jubiliejaus sukaktis: 45-ri metai nuo Lietuvos Skautų Brolijos įkūrimo. Šiai sukakčiai atžymėti, lietuviai skantai -- be kitų minėjimų -- rengia šią vasarą Tautinę Jubiliejinę Stovyklą, kuri įvyks Cape Code, Massachusetts valstijoje. Į ją, be abejo, sugūžės iš visų didesnių lietuviškių vietovių skantai. Sulėks visi, kas tik gali. Vieniems ji bus pašonėj kitiems -- toliau. O kai kuriems -- ir visai gera ir smagi kelionė susidarys. Tačiau iš šio didžiojo sambūrio matysime, kiek gyva skautybės idėja mūsų jaunimo širdyse. Tai bus lyg koks barometras, rodąs mūsų lietuviškojo jaunimo gajumą.

Kiekvienas didesnis lietuviškas spietynas, kuriame veikia skautų vienetai, tikriausiai ruošiasi tai Tautinei stovyklai ir siųs savo atstovus pagal išgales. Štai čia ir užsikabiname už didžiosios mūsų skautiškos problemos kablo. Dalyvauti, aišku, visi norėtų. Tik tie geri norai gali ir palikti norais... Kalbu apie tolimesnių vietovių skautus, kuriems kelionės lėšos ir stovyklos pragyvenimas -- aštriasias peilis, pjaujans jų svajones ir užmačias. Tačiau kam gi pasaulyje gyvena ryžtas? Kurio gi skauto širdyje nedega slapta viltis -- o gal?

Ir čia susiduriame su kita problema: puse: argi tai būtų tik jau vienų skautų reikalas? Jų ambicijos ir prestižo klausimas? Ar ir mūsų -- skautų tėvų -- rūpestis ir pastangos, kaip tą mūsų skautų svajonę įvykdyti ir iš negalimo padaryti galima?

Manychiau, kad svarstant Tautinės Stovyklos stovyklavimo klausimą, ir tėvai turėtų jausti pareigą padėti savo atžalynui. Ir tiems, kurie sakosi esą mūsų skautybės rėmėjai, lietuviškos ugdymo įstaigos, besisielojant mūsų tautinui jaunimui ir jo neblėstančiai lietuviška dvasiai.

Sakyčiau, tai problema, išsėinanti iš skautiškos palapinės į lietuvišką visuomenę. Apeliuojanti į jautrią lietuvišką sąžinę. Kaip lietuviškoji šeima norėtų, kad jos jaunieji pasirodytų gyvi ir veiklūs lietuviškuose dirvonuose -- (o tai juk ir pačios šeimos geriausioji atestacija viešumoje!) -- lygiai ir lietuviškos visuomenės aktyvieji nariai jaučia šiltą, gaivią ir pasiūdžiavimą plūstelėjusia banga, glostančią kiekvieno tautinį jaunimą. Netikiu, kad liet. visuomenė nepajustų to išdidumo savajam jaunimui, besireiškiančiam tautinėj plotnėj, švenčiančiam tokią didelę jaunimo organizacijos šventę! Kiekvienas turėtų tarti -- va, štai ir mūsų lietuviškojo spietyno atstovai reiškiasi ten -- Tautinėje skautų stovykloje. Kaip vienetas. Kaip jauna, veržli kūrybinė pajėga!

Kiekvienas mūsų turėtumėm pasistengti, kad mūsų vietovės skantai būtų reprezentuojami jubiliejinėj skautų stovykloj. O no-

rintiems į ją nuvykti -- nepašykstėkime sumesti ir lėšų. Sukrapštykime vieną kitą žaliukę, kuri, dažniausiai, ir taip dūmais išeina.

Visi kalbame apie lietuvišką sąžinę. Apie žūstančią lietuviųbę. Sielojamės savo vaikų likimu. Kažin ar jau taip iš tikrųjų ir sielojamės? Nagi, pridėkime ranką ten, kur mūsų menamoji lietuviška širdis plaka. Ar dažnai išgirstame jos lietuvišką dundesį?

Užuot dejavę ir aimanavę dėl lietuviųbės ateities, geriau sukruskim ir pradėkim nuo savęs: būtent, nestumkime patys savo abejingumu ir neveiklumu mūsų jaunimo į svetimą glėbį. Jaunimas yra veiklus, energingas. Jis nori judėjimo, veržlumo. Duokim jam energingai ir entuziastingai reikšties lietuviškų organizacijų gretose. Nestumkim ir jo į apatiją, stagnaciją ir lėpšišumą. Nes jis išeis į gatvę. O gatvėje -- svetimi vėjai sužalos jo sveiką lietuvišką prigimtį.

Mūsų tėvų pareiga stengtis, kiek įmanoma, sukurti savo šeimose mažą Lietuvą. Leiskime vaikams augti ir reikšties lietuviškas, pridengdami savo ranka nuo svetimųjų žvarbių nutautėjimo vėjų!

Lietuvių klausimas platus. Apie jį būtų galima kalbėti ligi išnaktų ir gaidystės. Tačiau mūsųose priimta, kad kalbos kalbo-

mis ir palieka.

Šiandien mes norėtume, kad šį kartą išsijudinę, padarytume kitaip. Kad šis balsas būtų išgirstas. Tekrinta šie žodžiai, kaip brandus lietuviškas grūdas ne tik į apsnūdusią mūsų sąžinę, bet ir į duosnią širdį!

O dabar -- bandymui -- pro domo sua:

Mes prašome visus clevelandiečius atvykti į skautų tėvų vakarą-balių. Aišku, jei norime, kad mūsų skantai reprezentuotųsi Tautinėje stovykloje. Prašome ne tik tėvus -- jie yra surišti šeimos pareigingumo ryšiais. Teatinie ir tie geros valios lietuviai -- skautybės propaguotojai ir rėmėjai, kurie ir praityje niekad mūsų neapvylė. Tačiau mes ypatingai džiaugsimės atsilankymu tų veidų, kurių jau pasiilgome, kurie kankinami apatijos ir sirgdami lietuviškos atrofijos vėžiu -- gulį kerpėtu akmeniu svetimoje paėžėje.

Mes neprašome išmaldos. Tik talkos. Jungtinės lietuviškų širdžių talkos. O jūsų duosni ranka savaime išsities paremti tautiniams užsimojimams -- įgalins padėti savam jaunimui iškilmingai paminėti lietuviškos skautijos 45-erių metų jubiliejį sukaktį.

Tokia sukaktis esti tik kartą! Kai ir jaunystės pavasaris žmogaus amžiuje!

Tikimės, išgirsia skambant mūsų visuomenės prisikėlimo varpus!

JUBILIEJINIAI SKAUTIJOS METAI

Lapkričio 4 d. Skautija pradėjo jubiliejinį metus -- tai 45 m. nuo skautų organizacijos įsteigimo Lietuvoje. Daugumoje vietovių jub. metų pradžią skantai jau atžymėjo iškilmingomis sueigomis, eisenomis ir kitokiais susibūrimais. Savo uniformas jie jau papuošė gražiais jub. ženklais -- pilkame audinio rašte, žalių ažuolų lapų papuošime raudonai įrašytos trys datos: 1863-1918-1963. 1863 metai -- sukilimo metai Lietuvoje, siekiant numesti svetimą priespaudą ir galingai užžiebtį laisvės ugnį, kuri, nors prislopinta ir kūrenama paslapčiomis, buvo gyva tautoje. Deja, žiauri jėga užgniaužė teisę. Tačiau sudėtos aukos ir ryžtas įgalino tai pasiekti 55-iems metams praslinkus -- tai 1918 metai -- Nepriklausomybės atgavimo metai, kurie kartu yra ir skautų organizacijos Lietuvoje įkūrimo metai.

Tuos visus sukaityvinius metus minime su meile, pagarba ir padėka. Bet tie metai kartu ir įpareigoja mus kietam darbui ir kovai dėl ateinančios kartos, jos pilnesnio dvasinio subrendimo ir gilesnio tėvynės šauksmo supratimo. Ta laisvės ir tėvynės meilės ugnis, kuri per amžius ruse no mūsų tautos sūnų ir dukterų širdyse, neturi sumažėti, bet dar galingesne liepsna žerėti, ne-

svarbu kur ir kaip lietuvių likimo nublokštas būtų. Juk mes "verti norim ainiats tų didvyrių būti, kurie Gėrį nešė ant savo tvirtų pečių" -- jub. stovyklos daina, žodžiai N. Jankutės.

Tat šie jubiliejiniai metai tesukoncentruoja visas jėgas tai idėjai įgyvendinti. Vadovai, tėvai ir visi tos organizacijos nariai turi glaudžiai susiburti bendram darbui jaunam charakteriui ugdyti, lietuviškai dvasiai puoselėti.

SKAUTO TAUTIŠKUMAS

Skautai nėra sena organizacija. Kaip žinome, ją įkūrė Baden-Powell 1911 m., bet tuoj po įkūrimo skautiškoji idėja trumpu laiku aplikė visą pasaulį, ir šiandien ji yra pati skaitlingiausia ir gyviausia jaunimo organizacija. Pasisekimas tos idėjos glūdi ne vien jos principuose ir ideologijoje, bet kartu ir metoduose, sugebant prieiti prie jaunos dvasios natūraliu ir paprastu būdu, ugdat visas gerąsias ypatybes. Pažinimas ir asmenybės formavimasis eina saviuoklos keliu: per žaidimus, meilę gamtai, draugiškumą savai sėsei, broliui, artimui.

O šios išeivijos metu lietuviškoji skautija tą viską daugiau su

(Nukelta į 4 psl.)

MILŽINAS IR JO TŪKSTANTINĖ ARMİJA

Per dešimt metų surinko 100,000 dolerių...

V. KASNIŪNAS

... Kaip toje legendarinėje pasakoje apie Upynos milžiną Gintuolį, kuris viešpatavo Kvėdarnos, Šilalės, Žygaičių, Eržvilko apylinkėse, keliavo iš vienos vietos į kitą, ieškodamas vargstančiųjų ir nusikraustųjų, kad jiems galėtų padėti. Kur žemė buvo sausa, ten jis lietaus debesis nuo dangaus nuleisdavo, kur trūko maisto, ten jis ežerus iškasdavo, žuvų prileisdavo; kur eidavo priešas, ten jis kelius užversdavo, o kur reikėjo kelių per neįžengiamas girias, ten jis medžius kaip žolę raudavęs. Piktieji bijojo jo, raganiai ir raganos išnyko, o geriesiems jis nuo saulės debesis nuvaikydavo ir visur skleidė meilę, nešė džiaugsmą, mokė vieniems kitus mylėti...

... Ir šiandien Chicagos gatvėmis keliauja milžinas, lyg to legendarinio Gintuolio įpėdinis... aukštas, stipraus sudėjimo, aukštin galvą išvertęs, gerąją širdį nešdamas. Ir keliauja jis iš vienos gatvės į kitą, iš namo į namą, ten kur gyvena lietuviška širdis.

Vieni jam atidaro duris ir su šypsena pasitinka, kiti pamatę jį devyniais raktais užsirakina, tretį bėga iš namų, kiti barasi ir pyksta. O jis vis eina ir eina... Juk reikia saviesiems padėti, reikia vargstančiam pagelbėti, reikia jaunimui siekiančiam mokslo padėti; tegu jų širdyse

lietuviška ugnis liepsnoja, -- sako jis.

Duryse skambutis... ryte, popietyje, vakare...

-- Tėveli, tas milžinas kunigas prie durų, ar įleisti?

-- Gesinkite šviesas, rakininkite duris, tylėkite visi...

Arba vėl:

-- Tėveli, kunigėlis suka į mūsų kiemą, gal pasitikti, kad Margis neužpultų...

-- Slėpikmės, mums nereikia tokio svečio, nes jis nori dolerį iš namų išnešti... Ir slepiasi mažičiai galvodomai: nereikia vienas kitam padėti, tėvelis neleidžia...

Čia vėl kitaip:

Prie durų svečią kunigą pasitinka visa šeima.

-- Kunige, sušalęs, kodėl nepaskambinai, būčiau atsivežęs. Nusivilk palatą ir sėskis. Onute, pasirūpink brangų svečią pavaišinti. Žinau, skubi, bet paviešėk nors minutėlę. Štai, sumoku savo dalį. Bet sakyk, gal trūksta, gal kas nesumokėjo?

Atneša centelius ir mažulėliai, nes ir jie nori prisidėti savo auksa.

Po to:

Svečiui išėjus vaikai ir sako: koks jis geras, kaip jis myli žmones. Ir aš būsiu toks užaugęs, -- sako mažulėlis Juozukas...

Ir taip vyksta gyvenimo kova ir džiaugsmas tik dėl vieno dolerio, tik dėl vieno ir trečdalis cento per dieną...

Kalbamės su kun. Benediktu Sugintu gražių trijų sukačių proga: 10 metų kai pradėjo organizuoti Vasario 16 dienos gimnazijos būrelius, surinkusį šimtą tūkstančių dolerių ir berenkant aukas pėsčiomis nukeliavusį 25,000 mylių.

Iš viso jis turi suorganizavęs 59 būrelius: Vasario 16 dienos gimnazijos 45 būreliai, salaziečių gimnazijos -- 13 ir Punsco gimnazijos -- 1.

Vasario 16 dienos gimnazijai pasiūsta 76,000 dolerių, salaziečių -- 21,613, Punsco -- 1,040 ir penkioms vargo mokykloms Vokietijoje -- 1,560.

Iš esančių narių 885 sumoka labai nuoširdžiai, galima sakyti su džiaugsmu. Iš jų 236 moka sunkokai ir 59 kartais moka, kartais ne, tai norint užkimišti tą spragą, reikia ieškoti aukų iš kitų asmenų bei kitų šaltinių.

-- Aukotojų daugumą sudaro vidutinio pajėgumo arba net tokie, kuriems doleris iš tikrųjų yra labai reikalingas bei brangus, -- aiškina kun. B. Sugintas.

-- Pasakykite, koks yra šio pasišventusio darbo plotas?

-- Visa Chicago: nuo rytų iki vakarų, nuo pietų iki šiaurės ir artimos bei tolimos apylinkės:

Kun. Benediktas Sugintas

Aurora, St. Charles, Columet, Palos Park, Willow Springs, o septyni net Dirvos sostinėje, Clevelande.

Aukotojų pavardžių ir profesijų neklausime, nes žinome, kad jis į tuos klausimus neatsakys. Neprašėme ir jo storos knygos pavartyti, pavardžių pažiūrėti. O norėjosi...

Į tą brangiąją storąją knygą surašo visas aukas ir net centus.

Atlikęs kunigo pareigas vienoje airių parapijoje, visą turimą laisvalaikį skiria misionieriškam katalikybės ir lietuviybės darbui.

Apie lietuvių gyvenimą žino kaip iš rašto, pažįsta visus lyg nuluptus, bet apie kitą nė murtur nepasakys. Išėjęs iš namo viską savo širdyje užrakina...

Lyg ir baigėme pasikalbėjimą, bet vienas bičiulys sako: taip tai taip, bet ... žmogus lieka žmogumi... vis dėl to už tą turėtų kas nors atlyginti..

-- O, ne! Niekados -- sako kun. B. Sugintas, -- aš turiu iš ko pragyventi. O norėdamas išpildyti kvotą, dažnai ir savo turį pridėti... Nenoriu ir neprashau jokio atlyginimo. Aš džiaugiu

giuos galėdamas padėti kitiems.

Ir jis visai nemini, kad iš viso to lieka kiauiri batai, pavargusios kojos, ramūs širdis, kaip krištolas tyra siela, milžiniškas kunigo apaštalavimas ir lietuviybės palaikymas ir garbė -- DIDELE GARBĖ MUMS -- kad mes savo tarpe turime tokį kunigą.

Beliaka linkėti, kad Aukščiausioji ilgai, ilgai laikytų tą dvasios milžiną kunigą, kad jo gražioji ir garbingoji armija, susidedanti iš 1180 žmonių, paaugusių dvigubai ir jį pasektų kiti, pradėdami organizuoti naujus būrelius.

O gal tu, skaitytojai, nepriklausai prie gimnazijos remti būrelio? Paskambink kun. Benediktui Sugintui: HE 6-1852 arba parašyk: 7024 So. Artesian Ave., Chicago 29, Illinois. Padarysi jam didelį džiaugsmą.

Vasario 16 dienos gimnazija statydina naujas, būtinai jiems reikalingas patalpas. Jiems reikalingi ir centai. Rinkėjo adresą ir telefoną turime, kišenėje pinigų yra, tad ko bereikia? Tik pasiryžimo, gero noro, geros valios ir lietuviškos tyros širdies.

... Ir kai vakaro metu šeimos susės poilsio, klausysis radijo, skaitys laikraščius ir knygas, kai vaikams bus pasakojama apie Lietuvą, sekamos pasakos, padavimai bei legendos, kai kalbėsime apie mūsų tėvynės didvyrius, karžygius, kai pasakosime apie Žemaitijos milžinus, ne užmirškite papasakoti ir apie džiuosius dvasios milžinus... O gal su jūsų žodžiais ir jį, kunigą Benediktą Sugintą pamatysite einant pro jūsų namą...

Junkimės bendron talkon...

(Atkelta iš 3 psl.)

koncentruoja į tautiškumą. Ir todėl tikrai miela, kad mūsų išeivijos jaunoji karta taip entuziastiškai jungiasi į skautų eiles ir rimtai, susikaupusi žygiuoja po jos vėliava, nebudama, kad organizacija iš jų reikalauja tikrai didelių pastangų -- būti vertais ne vien tik skauto, bet lietuviškos skauto vardo.

VADOVŲ RŪPESTIS

Skautų vadovai dirba, planuoja, stengiasi. Jie žino savo uždavinio svarbą ir rimtį. Žino atsakomybę, atsakomybę netik idėjai, tėvams, bet ir tėvynei, jos ateičiai. Dieve, duok jėgų! Ypač šie jūb. metai reikalauja iš jų didelio budrumo ir dvigubo pastangų įtempimo. Šie metai nėra vien tik darbo pratęsimas, bet ir visko atnaujinimas. Šie jūb, metai turėtų būti lyg grįžtantis skautijos pavasaris! Kaip pavasarį gamta vėl atsinaujina, nauja gyvybė ir ugnis suliepsnoja, taip ir jūb. metais skautija pasiryžusi atgaivinti gal kiek apsnūdusią jos dvasią, su stiprinti budrumą, išlyginti gretas ir vėl galinga jėga išsiveržti.

Tikimasi, kad jubiliejinės stovyklos skautijai bus kaip rasa apvytusiems augalui -- atsigavimas, naujų jėgų suteikimas ir užsitikrinimas, kad dedamos viltys į skautišką jaunimą nebus vien svajojimas, bet taps tikru kūnu.

Visa tai ir yra vadovų rūpestis, tritūsas ir dažnos nemigos valandos.

TĖVŲ TALKA

Bet skautų vadai žino, kad jų darbas nebus pilnas be tėvų pagalbos. Tėvai visad buvo tie, kurie įgalino vadovus dirbti, leng-

vino jų našatą ir bendra talka rėmė visus skautiškus pasireiškimus. Todėl šiais jūb. metais norima prašyti tėvų dar didesnio budrumo, įsijungimo.

"Šiandien mes visi turime būti kareiviai", kalbėjo prel. Krupavičius II-jame Kultūros Kongrese. Taip, šiuo metu kiekvienas lietuvis turi būti kareivis savo tautos sargyboje. O kadangi skautams šiandien tautiškumas yra pirmaujantis įsakymas ir principas ir kaip s. Dundzila savo jūb. metų dainoj sako: "Laisvė Tėviškės, artimo būvis pasiliks mūsų pirmais reikalais", tai vadovai, tėvai ir skautai turi dar tvirčiau sujungti rankas, nestik darni talka įgalina dideliems žygiams.

Vadovams linkime vesti jaunimą šviesiu skautijos keliu, tiesti gaires, ieškoti naujų būdų didesnei ugniai išskelti, budrumui padidinti, o tėvams -- talkininkauti daugiau konkrečiai, būti tvirtu užnugario avangardu. Nuo jų pareina veikimui lėšų telkimas, tvarkingų uniformų įtaisymas vaikams, paraginimai lankyti sueigas, ruošti programoms, stovykloms.

VILTINGAS ŽVILGSNIS ATEITIN

Tad su darna ir bendru jėgų sutelkimu tęskime toliau jūb. metus. O mums bus atpildas, kai pamatysime žygiuojant gausias tvarkingose uniformose gretas, išgirsime jų dainos skambėjimą, namie pajusime jų pastangas būti geresniais sūnumis, dukromis, mokykloje -- pirmaujančiais mokiniais, bendruomenėje -- lietuviybės nešėjais. Žinosime, jog mūsų viltis tikra ir mums patikėto jaunimo ateitis šviesi, nes lietuvis skautas budi ir visada būdės netik savo organizacijos, bet ir tautos sargyboje.

psktn. Aleks. Eivienė

ALĖ RŪTA

Kelias į kairę

Dirvos konkurse premijuotasis romanas

(36)

— Manim tai nesirūpink. Velnias negriebs...
— Ale gali pagriebti ir tave. Sveikatos nežiūri.
— Eik, tėvai, pasiimk. Visa ant plytos. Kad tik nebūtų ataušę. Pašaukia valgyt, o tada kad užėjo silpnumas... Akyse mirguliuoja, traukia žemėn... Tik nenuvirtau.

Nutyla, pasikaso galvą, pasisupa kėdėje. Aš žiūriu į ją; į Mortą, ir negaliu akių atitraukti, nei ašarų sustabdyti. Kažinko, kad gailu...

— Bet manęs nežiūrėkit, -- kalba ji vėl patylom.

— Apie Marę tai reikia susirūpinti.

— Tai, sakai, man valgyt? -- nukreipiu kalbą.

Klibinkščiuoju virtuvėn ir barškinu keptuves, lėkštes. Bet valgyt nebesinori. Vis kad spaudžia širdį, kad spaudžia. Lyg ir ką daryti reiktų, ir nežinau ką... Jau kad senelė valgyt nebepraduo, o liepia pačiam pasiimti... Jeigu jau kniumba ant stalo, o nebesišvaisto po virtuvę... Tai jau kas negerai. Jau labai labai negerai. Kad čia būtų Pranas, sakyč:

— Eik. vežk ją tuoj pas daktarą.

Nėra Prano. Aš mašinos seniai nebevairuoju. Marė mokėsi, bet susibardavo su vyru: perstaigiai vairą sukinėdavo. Taip ir neprisimokė ligi vairavimo leidimo. O Tonio nepagausi. Danguolė yra čia, kai jos nereikia, bet neprisishauksi, kai reikia.

— Valgyk, seni, ko gi tenai...

Ji supranta, kad aš tik po virtuvę sukinėjau. Ne, ji neturi suprast, kad dėl jos nusigandau. Gal gi nieko

ir nėra. Įsikrečiu lėkštėn bulvienės, įsimečiu kaulą, atklibinkščiuoju į didįjį kambarį ir sėduos prie stalo. Senelė tebesisupa. Kėdė girkšt, girkšt. Kad giūdu man...

— Eikš ir tu, senel, va, kaulo duosiu pagrauzt, -- mėginu juokauti.

— Dėl Marės tai reikia susirūpinti, -- sako ji vėl.

Aš linkteliu galva. Parodyt jai, kad sutinku. Galvoju apie Danguolę. Ta galėjo ką daryt. Galėjo vaistų duot, o gal adatą. Bet ne. Tik vis: ligoninėn, ligoninėn. Su močia ir neleidom. Net susibarėm. Kas jai Marė? Svetima. Į Tonį žvairuoja, o kas jai vyro sesuo?

Močia vis girkšt, girkšt. Kėdėje supasi. Ir vėl:

— Nesikelia, dirbt nenori. Tai nematyta! O atsi-kėlus barasi, kalba niekus, nei kaip žmogui pasakyt. Vis galvojau, kad praeis su moteriškom ligom. Bet ir moteriškos baigiasi, o ji -- nei šis, nei tas. Tėvai, nebe-gailėkim pinigų, vežkim ją kur, kad gydytų...

Aš noriu tuoj šokt prieš, bet girkšt, girkšt kėdė, ir aš pasižiūriu į Mortos veidą. Vis dar išbalus, rankos lyg ir dreba. Susilaikau. Tyliau. Čiulpinėju kaulą, pasidazydamas taukuota bulviene. Taigi, vežk. Daktarai. Visi jie kaip Danguolė. Pinigų tik, pinigų! Pašaukei -- mokėk, pašnekejai -- mokėk; popierėlių parašė -- mokėk. Pati Danguolė juokias, kad nervingom ponitēm paspalvinto vandens prirašo, įlašinus kokio kvėpalo. Tony užimtas, nors jo darbo ir nesimato. Danguolė užimta. Kas gi ją nuveš? Samdyk. Kas Marę dar pri-vers važiuot! Draskysis, nevažiuos -- tu muškis su ja! Kad būtų Pranas...

— Nėra gerai, tėvai, -- tyliai kalba vėl senelė. — Ir nebus gerai, jeigu negydysim. Paminėsi mano žodį.

Kad Antanas būtų kitoks -- galvoju. Nei anas pasiteirais, kur pigiau, kur daktaras geresnis; nei anas Marę mokės prikalėti. Plėšykis su ja. Dar su-

daužys visa užpykus, ar namus uždegs. O išvežk ligoninėn, tai sąskaitos skriste skris namo. Tik mokėk, tik mokėk...

— Žiūrėsim, moč, -- pasakau.

Nesiginčiju, nenoriu jos varginti. Nunešu lėkštes virtuvėn, atsiremiu stalo ir galvoju. Lange suzyžia musė. Jau atgyja raganos! Jau pradės lišti pro langus, reikės tinklėliai patikrint, kiauiri sutaisyt.

Atgyja. Taigi. Pavasaris. Musės, uodai, paukščiai -- visi atgyja, reiškiasi ir garsinasi. Visi iš naujo gyvena, dauginasi, lenda maitintis. Atgyja kiekvienas daigas, pakyla sumintuose takuose žolė, sulapoja medžiai, žolynai naujus žiedus krauna. Upokšniai vandėmis prisipildo, atkunta krūmai. Ir tas keltas -- ir tas išriečia daigus, gyvybe apsireikšdamas, medžiu vėl norėdamas išsistiebt. Uvel, bet žmogus eina žemyn. Mano pečiai linksta. Morta glemba, Marės gražumas prapuola. Prano stiprumas buvo pakirstas ir tiek. Žmogus tikrai kartą sužydi, kol jaunas. O paskui jau vysta, traukiasi, linksta. Žemelė traukia. Pabaiga traukia. Šildyk nešildžius, saulele. Lykit, lietūs, pūskit, šilti vėjai. Žmogaus nebeatgaivinsit. Nebeatjauninsit. Pasėta sėklėlė motinų išsivysto, atskyla, išskrenda pasaulėn, išsivynioja, sužysta, vaisius palieka... O paskui -- žinokis. Kad gimei, tai ir mirk. Kad atsi-džiaugei gajumu, jaunyste, tai ir atkentėk negalioj, senatvės ir ligų prispaustas. Va, žmogau. Šitoj pasaulėj ramumo nebėr, kai senas. Ramu būdavo mūsų ūkėj, kai Morta su keiksmiais maišėsi. Žinojai, kad gyvenam. Barasi -- tai kyla pati ir kitus kelia. Keikia -- tai niekas neapsileis, tai reikalai ir darbai kaip ugnį deginsis. Taip visą mūsų gyvenimą. Žaliukai į namus lėkte parlėkdavo, o pamažu išėdavo iš suspaustos saujos. Taip pripildėm ūkį, išpuošėm namus. Senelė dabar tik girkšt, girkšt. Senelė nebe ta. Morta prapuola, eina žemyn. Pranas nuėjo, Morta irgi...

(Bus daugiau)

MOKAME

4 1/2 %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutauptą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visus pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanaukas, Pres.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

Pasikeitimai Naujosios parapijos vadovybėje

Kun. Al. Goldikovskis, arkivyskupo Edw. F. Hobano patvarkymu, perkliamas į šv. Pranciškaus (St. Francis) parapiją. Jo vieton skiriamas kun. Jonas Grigonis, savo laiku buvęs Augsburgio stovyklos kapelionu Vokietijoje. Iki šiol kun. Jonas Grigonis dirbo pastoracijos darbą Norwich, Conn.

• Jonas ir Regina Nasvyčiai grįžo iš ilgesnių atostogų, kurių didesnę dalį praleido Los Angeles, Calif.

• Clevelando pašto ženklų Klubas ruošia parodą Sheraton-Cleveland viešbutyje vasario 2 ir 3 dienomis. Bus išstatyta dėmesio verti pašto ženklų rinkiniai, jų tarpe:

1. United States Inverts.
 2. The Baron Wrangel Issues (iš Kardinolo Spellmano kolekcijos).
 3. Atžymėtos Izraelio ženklų kolekcijos.
- Iėjimas veltui.

Dėl skautų vakaro bilietų Norintieji įsigyti bilietus ir rezervuoti sau stalus į skautų tėvų rengiamą vakarą-balių, tesikreipia į skautų Tėvų Komiteto valdybos narius: pirm. B. Augina tel. FA 1-8108, sekr. K. Lazdinienė tel. CE 1-8714, izd. E. Jakulienė tel. PO 1-4087.

Taip pat bilietai gaunami: Dirvoje (per Vl. Bacevičių ir B. Reikų). Ir sekmadieniais po pamaldų šv. Jurgio parapijos V. Rociūno kioske (platintojas p. J. Mokus).

KAM rūpi lietuviškose gretose bežygiuojas mūsų jaunimas — tas remia skautų pastangas ir jų norą likti ir užaugti tėvų šalies gerais sūnumis!

DUOSNI ranka ir lietuviškos meilės kupina širdis — rūpinasi savo ateities kartą atžalyną!

• Jurgis ir Julija Salasevičiai, žinomi Clevelande senosios kartos veikėjai, išvyko į Floridą ilgesnėm atostogom.

Gražų balansą demonstruoja Connie Camillo, buv. Vid. Amerikos laivų parodos karalienė. "Stovėti ant kėdės laivui plaukiant yra pavojinga", sako Connie. Saugus plaukiojimas laivais bus demonstruojamas laivų parodoje. Vid. Amerikos laivų paroda įvyks Clevelande, Public Hall, nuo sausio 26 iki vasario 3 dienos.

• Prieš pusantro mėn. į Clevelandą atvykusi skaitlingoji Dūdėnų šeima kuriasi sunkokai.

Tik prieš porą dienų vyresnis sūnus pradėjo dirbti. Mieli clevelandiečiai, padėkit surasti darbą tėvui ir jaunesniam sūnui.

Dūdėnai neturi ir skalbiamos mašinos. Jei kas turėtų atliekamą, praneškite K. Gaizdučiui tel. HE 1-8722.

HOUSE FOR SALE

4 — BEDROOM SINGLE
EXCEPTIONAL VALUE \$14,750
WEST 98 ST. SOUTH OF MADISON
LARGE CARPETED LIVING & DINING ROOMS, CHEERY KITCHEN, ELECTRIC DISHWASHER, LARGE BEDROOMS, AMPLE CLOSET SPACE, MODERN CERAMIC TILE BATH, INSULATED, FULL BASEMENT, GAS FURNACE, 2 CAR GARAGE, OVERHEAD DOORS, LOT 50x150.
"THIS WON'T LAST LONG"
HELEN G. JOWETT
AC. 1-6422 REALTOR (4, 5)

UŽSAKYKITE GELES TELEGRAFU
Gėlės visoms progoms — vedyboms, laidotuviams ir t.t.

FRIENDLY FLOWER SHOPPE

VISAD JŪSŲ PATARNAVIMUI
Atdara: nuo 9 ryto iki 7 val. vak. Sekmad. nuo 10:30 - 1:30
Telef. namų 431-6558 6901 Superior Ave.
Krautuvės — 431-6339 Cleveland 3, Ohio

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.
OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

ANNOUNCING
NEW RATE
STARTING

January 1, 1963

4¹/₂%

on all deposits
made by

January 15, 1963

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

SAUSIO 19 D. D. Stankaitytės ir St. Baro koncertas. Rengia Ateities Klubas, Slovėnų salėje.

VASARIO 2 D. Pilėnų tunto skautų tėvų ir rėmėjų vakaras-balius, šv. Jurgio parapijos salėje.

VASARIO 3 D. LSS jubiliejinų metų sueiga šv. Jurgio parapijos salėje.

VASARIO 9 D. Lietuviams būdžiams remti valdyba rengia blynų balių Lietuvių salėje.

VASARIO 9 D. Korp! Neo-Lithuania ruošia Vasario 16 d. minėjimą.

VASARIO 17 D. rengiamas Vasario 16 šventės minėjimas. 10:30 val. pamaldos abeiose liet. parapijų bažnyčiose. 5 val. vak. iškilmingas minėjimas naujoje liet. parap. salėje. Rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando Skyrius.

VASARIO 23 D. L.T.M. Čiurlionio Ansamblio koncertas-balius šv. Jurgio parap. salėje.

KOVO 10 D. Pabaltijo valstybių genocido paroda.

KOVO 17 D. Balfas rengia pietus šv. Jurgio parapijos salėje.

BALANDŽIO 20 D. Vysk. Valančiaus Lituaništinės mokyklos metinis vakaras-balius šv. Jurgio parapijos salėje.

BALANDŽIO 20-21 D. XIII-jų Š. Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių krepšinio ir tinklinio varžybos.

BALANDŽIO 27 D. L.T.M. Čiurlionio Ansamblio metinis koncertas naujos parap. salėje.

GEGUŽĖS 4 D. Dirvos pavasarinis koncertas-balius Slovėnų salėje.

GEGUŽĖS 18 D. Vaidinimas "Gatvės vaikas" šv. Jurgio parapijos salėje. Ruošia Liet. Fronto Bičiuliai.

BIRŽELIO 1 D. Korp. Neo-Lithuania ruošia Literatūros Vakara.

• Į Pensiją išėjusi pora ar viena moteris reikalingi prie vyresnės moters. Reikės gyventi kartu Avon, Ohio.

Skambinti HE 1-6344 arba rašykite Dirva — 6907 Superior Ave.

(3, 4, 5, 6, 7, 8)

PRIVALO PARDUOTI!!!

3 miegamų mūrinis būgalo, rūšys, papildomas šeimai kambarys, 1½ garažo.

RE 1-9470

Dirvoje jau galite įsigyti ar užsisakyti paštą naujai išleista

ST. SANTVARO

poezijos rinkinį
AUKOS TAURĖ. Kaina — \$2.50. išleido Lietuvių Enciklopedijos leidykla.

R. Spalis — Ant Ribos \$5.00
Br. Raila — Tamsiausia prieš Aušrą \$5.00
Br. Raila — Iš paskendusio pasaulio \$5.00
J. Gliaudos — Ikaro Sonata \$2.00

Varpai Skamba — St. Būdavas \$2.50
Meškiukas Rudnosiukas \$2.00

Trys Sakalai — A. Vambutas \$2.00
Priesaika — Alė Rūta \$3.25
Gulbės Giesmė — J. Grinius \$3.00

Lietuva Tironų Pančiuose \$2.00

Žiobriai Plaukia — J. Švaistas \$2.50

Alg. Gustaitis — Lietuva — Europos nugalėtoja \$2.50

Alg. Gustaitis — Kova su gaidžiu (mažiesiems) \$2.00

Alg. Gustaitis — Užpuola bitės (mažiesiems) \$2.00

Visa eilė kitų Draugo, Karvelio, Terros, Nidos išleistų knygų.

Gera proga išmokti angliškai

Naujai prasideda naujos klasės anglų kalbos nemokantiems, ar norintiems tą kalbą geriau išmokti prasideda sausio 28 d. daugelyje Clevelando mokyklų patalpose. Anglų kalbos klasės globoja ir prižiūri Clevelando švietimo Taryba (Cleveland Board of Education).

Tai gera proga, kuria jau daugelis yra pasinaudoję, pramokti kalbėti, skaityti ir rašyti angliškai.

Dėl tikslesnių informacijų prašom kreiptis telef. CHerry 1-3660.

• Išnuomojamas butas, 5 gražūs kambariai. Viršuje. 6904 Bayliss Ave. Telef. HE 1-5804. (6)

IMIGRACINIAI KANADOS REIKALAI

Prieš keletą mėnesių mūsų tautietis B. Kronas, kandidatuodamas į Kanados parlamentą, kalbėjo, kad reikia padidinti imigraciją Kanadon.

Dabar patyriau, kad Kanada pasitraukė iš Internal Committee for European Migration, susidedančio iš 29 valstybių.

Šis Kanados vyriausybės nutarimas labai nustebino kai kuriuos politikus, o ypač mus imigrantus.

Pagal statistinius duomenis 1951-1961 m. iš įvairių kraštų į Kanadą atvyko 1,5 milijono asmenų ir iš jų liko tik 1,2 milijono.

Ypatingai neraminantis buvo metinis laikotarpis, kuris baigėsi 1962 m. birželio mėn., atvyko apie 70,000 asmenų, o išvyko 72,000.

Vienai kvadr. myliai Kanadoje tenka apie 5 asmenys, tuo tarpu kaimyninėse JAV valstybėse 59, Kinijoje 149, Prancūzijoje 214, Indijoje 346, Italijoje 391, Vokietijoje 562, Anglijoje 567 ir Olandijoje 855 asm.

Zinoma, kad imigraciniai reikalai turi tamprų ryšį su krašto ūkio vystymusi. Imigracinis silpnėjimas yra nepakankamo ūkio vystymosi žymė.

Dėl nepakankamo pramonės vystymosi, ne tik Quebeco separatistai, bet ir Ontario provincijos politikai per radiją atvirai sako, kad netrukus Kanada turės prisijungti prie JAV.

K. M. J. Šarūnas

• Skautų Aidas, Lietuvių Skautų Sąjungos organas kovo mėn. švęs 40 metų gyvavimo sukaktį. Gražiai bujant tėvynėje, atgaivintas tremtyje — Vokietijoje, nuo 1949 metų jis nenuilstamai aidi Kanadoje ir lanko lietuvišką-skautišką jaunimą.

Sk. Aido prenumerata 3 doleriai metams, garbės prenumerata 10 dolerių.

Visų mielųjų tautiečių, kurių jaunimas yra skautų gretose ar kitose organizacijose, maloniai prašoma Sk. Aidą prenumeruoti per vietos platintojus ar tiesiog: Sk. Aidas, 91 King Edward Ave., London, Ont., Canada.

Visais namų, automobilių ir kitais apdraudos reikalais kreipkitės į vieną iš seniausių apdraudos įstaigų Clevelande.

Mūsų "Stock Casualty Co's" duoda 15-25% nuolaidos geriems mašinų vairuotojams.

Mūsų "REAL ESTATE" įstaiga yra narys "NORTH-WEST MULTIPLE LISTING SERVICE".

ATSTOVA
VYT. SENKUS

WO 1-6820

M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO NAMAI - JŪSŲ NAMAI

Visi kviečiami lankytis ir jaukiai praleisti laiką.

Klube veikia skaitykla, kurioje rasite beveik visus lietuviškus laikraščius ir žurnalus, penktadieniais galite klausyti radijo valandėles bei pasistiprinti bulviniais blynais ir kitokiais valgiais.

6835 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio EX 1-1143

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345
13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DAILIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną ir kitus skanumynus, taip pat turtus vestuvėms ir kitoms progoms.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bel-Obelenis

Cleveland, Ohio

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

antroji mūsų krautuvė yra

1404 East 66 Street Tel. EN 1-4551

ir trečioji krautuvė

798 East 185 Street Tel. 531-9328
(Naujosios parapijos rajone).

Čia jūs galite įsigyti ne tik mūsų kepyklos įvairiausių gaminių, bet ir visų rūšių maisto produktų.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TD 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

KAS IR KUR?

• **Dail. Povilas Kaupas** ryžosi gražiam ir kruopščiam darbui iliustruoti B. Jankauskaitės-Prapuolenienės iš prancūzų kalbos išverstas Comtesse de Segur "Sofijos nelaimės", kurios bus spausdinamos "Eglutės" žurnale.

• **Dr. Aurelia Bartkus** išsikėlė į Medical Lake, Washington. Yra patenkinta malonių klimatu ir įdomiu darbu modernioje ligoninėje, tik pasigenda lietuvių.

• **Inž. Lenas Strikaitis** pradėjo dirbti Orange, Cal. Jo žmona Milda Gedmintaitė, dirbusi iki šiol Bostone chemike prie Tufto universiteto, šiomis dienomis išskrido su dukrele Linute į Los Angeles.

Pakeliui buvo sustojusi Chicagoje ir pasimatė su giminėmis bei pažįstamais.

• **Los Angeles** spaudos bendradarbiai pritaria Detroito žurnalistų nutarimui, kad jie rašys tik apie tokius įvykius, į kuriuos jie iš anksto bus pakviesti kaip svečiai, atsiunčiant gerus bilietus.

Kalifornijoje įvairių parengimų organizatoriai tai turėtų gerai įsidėmėti ir nelieti krokodiliškų ašarų, jei jų pastangos dingsta kaip vėjas parengimui praejus. (Ž)

• **Viktoras Šimaitis**, lietuvių vaikų labai mėgiamo "Vyturėliai laukuose" eilėraščių rinkinio autorius, ruošia naujos medžiagos "Eglutei". Vasario mėn. tilps jo patriotinė baladė, kurią iliustruos dail. Stasys Šimaitis, autoriaus sūnus.

CHICAGO

Vakariėnė su programa

Sausio 20 d., 5 val. p. p., Jaunimo Centre ruošinama vakariėnė M. Nek. Pr. Serų (įprastai Putnamo seselėmis vadinamų) darbams paremti.

Vakariėnė ruošia ALB Apygardos valdyba, talkininkaujant skyriams.

Programoje: solistas J. Vaznelis, pianistas A. Vasaitis, aktoriai: E. Blandytė ir A. Brinka, rašytojas A. Baronas. Bilietai tik 3 doleriai.

Visi kviečiami vakariėnėje dalyvauti!

NEWARK

Dažni apiplėšimai vargina šv. Jurgio draugijos salę. 1962 m. net keturis sykius buvo įsibrauta ir padaryti nuostoliai jaudina šv. Jurgio Draugijos narius. Šv. Jurgio Draugija, kaip seniausia Newarko lietuvių organizacija, yra daug pasitarnavusi lietuviš k i e m s reikalams.

• **Vasario 16 minėjimas.** New Jersey Lietuvių Taryba turėjo savo metinį suvažiavimą, kuris įvyko Liet. Kat. Bend. Centro salėje, Kearny, N. J. Per paskutinius du metus NJLT vadovavo Kearny lietuviai, o šiemis metams Tarybos vadovybė atiteko Newarko lietuviams. Tarybos vardu Vasario 16 minėjimas yra nutarta rengti Newark, vasario 10 d., 2 val. p. p., Robert Treat viešbučio salėje.

• **Juozas Baltrušaitis**, AL TS Newarko skyriaus ir

NEW YORKO LIETUVIŲ TARYBA sausio 8 d. svarstė Vasario 16 minėjimo programą. Minėjimas įvyks vasario 17 d. 4 v. p. p. Webster Hall, Manhattane. Kalbės poetas Stasys Santvaras, meninė programoj dalyvaus solistė Stankūnaitė, J. Matulaitienės vadovaujama tautinių šokių grupė ir Operetės choras. Dar neišsiaiškinta, kas bus kalbėtojas iš žymiųjų amerikiečių. Nuotraukoje New Yorko Lietuvių Tarybos Prezidiumas posėdžio metu. Sėdi iš kairės: vicepirm. adv. S. Bredes, pirm. Jurgis Kiaunė, sekr. A. Škėrys ir vicepirm. A. Ošlapas.

NEW YORKO LIETUVIŲ ŽINIOS

EGLUTĖ NEW YORKE

Baigiant senuosius metus — gruodžio mėn. 30 d. Maironio šeštadieninė mokykla Brooklyne, N. Y. surengė kalėdinės eglutės vakarą. Tai buvo viešas mokyklos pasirodymas savo mokiniams, jų tėveliams ir visuomenei.

Vakaras laikytinas pilnai pavykusiu visais atžvilgiais. Publikos buvo pilnutėlė. Apiešimo parapijos salė, o jaunieji vaidilos scenoje pasirodė pasigėrėtinai ir buvo šiltai įvertinti tiek jaunųjų, tiek vyresniųjų žiūrovų.

Pasigirdus muzikos garsam "Tyli naktis", atšvėrė scena ir žiūrovai išvydo gyvą paveikslą-vitražinį langą ir angeliukų chorą, vaizduojantį Kūdikių Jėzų pasveikinimą. Po to sekė deklamacijos kalėdinėmis temomis atskirų mokinių ir grupinės bei grupiniai žemesniųjų klasių pasirodymai. Pirmoji dalis buvo baigta šokių - žaidimų "Audėjėlė".

Antroji dalis buvo skirta 2-ųjų pav. pasakai "Karaliūnas — Varlė"

SLA 245 kuopos narys, mirė 1962 m. gruodžio 28 d., po nesėkmingos vidurių operacijos. Juozas Baltrušaitis buvo geras lietuvis ir dar jaunas žmogus, 57 metų. Paliko žmoną Jadvygą, sūnų Virgilijų 27 metų, kitus gimines ir nemažai draugų. Komunistams okupuojant Lietuvą, Baltrušaitis pasitraukė į Vokietiją ir atvykę į JAV, apsigyveno Hillside mieste. Čia įsikūrė, įsigijo nuosavus namus ir dirbo kepykloje.

• **Profesionalai.** New Jersey valstijoje įsikūrę lietuviai visuomet jautė inteligentinių pajėgų trūkumą. Kuomet pradėjo atvykti naujieji ateiviai, jų nemažai atvyko ir į New Jersey valstiją. Didžiuma, trumpai pagyvenę, iš čia išvyko į kitas vietas.

Gydytojai ir inžinieriai užimti savų profesijų darbais. Iš jų retai kuris dalyvauja lietuviškoje veikloje. Seniau atvykę ir naujuosius ateivius maloniai priėmė, norėdami bendrai dirbti lietuviškuose reikaluose.

Naujieji ateiviai, naudodamiesi gerais uždariais, per palyginamai trumpą laiką gerai įsikūrė ir nutolo nuo seniau įsikūrusių. Daugelis išsikėlė į priemiesčius ir tolokai nuo lietuviškų centrų. Kai kurie nusipirko didelius senus ir apgruvusius namus ir įsijungė į tų namų pataisymų darbus ilgiems metams. Visiems tokiems lietuviški darbai ir reikalai yra paskutinis reikalas. Laiko nėra, nes reikia dirbti dirbtuvėse ir namie, o vėliau — ligoninė ir mirtis. A. S. Trečiokas

vadilų — šokėjų. Kostiumų spalvingumas ir skoningas parinkimas bei pritaikymas leido gerėtis ne tik mažajam žiūrovui, bet ir suaugusiam teikė džiaugsmo. Kostiumus siuvo dalyvių — vaidilų mamytės pagal J. Matulaitienės eskizus.

Po programos Kalėdų Senelis apdovanojo vaikučius dovanomis.

Mokyklos Tėvų Komitetas nemažai pasidarbavo ruošdamas dovanas ir vaišes.

Gaila, kad tokia programa yra vienkartinė. Ar nevertėtų Tėvų Komitetui paieškoti artimesnės lietuvių kolonijose kontaktų su mokyklomis, kur būtų galima tokią pasaką parodyti? Tai būtų šio toks moralinis atpildas režisieriui, kad daugiau žmonių pamatys jos kūrybinį darbą, vaikučiai turės malonią išvyką, o kitų kolonijų jaunimas ir senimas turės smagią valandėlę, gerėdamasis mūsų atžalynu. V. V.

Užgavėnių balius

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Richmond Hill skyrius rengia Užgavėnių vakarą J. Steponio sveitainėje — Festival Restaurant and Bar, 40 East 26th Street, New York City, N. Y., 1963 m. vasario mėn. 23 d., 7 val. vak.

Clevelando vyrų okteto koncertas

Aplankęs daugelį JAV lietuvių kolonijų, Clevelando vyrų oktetas, vad. R. Babicko, atvyksta į New Yorką, kur šeštadienį, vasario 2 d. duos koncertą Ridgewood Lanes salėje, 1001 Irving Ave., Brooklyn (šalia Lietuvių Atletų Klubu). Koncertą rengia Akademinių Skautų Sąjūdžio New Yorko skyrius. Koncerto pradžia 8 val. punktualiai. Reikia pažymėti, kad akademikai skautai savo parengimuose praeityje didelį dėmesį kreipdavo į

punktualumą. Jie ir šį kartą koncertą žada pradėti punktualiai, ir pavėlavusius svečius įleisti tik pertraukos metu.

Po koncerto akademikai planuoja surengti nuotaikingą balių, kuriam staliukus nemokamai galima iš anksto užsisakyti pas Aldoną Šileikytę, telef. Hickory 1-5485. Šokiams gros Starolio orkestras. Norintieji išklausti tik koncerto, staliukų prašomi užsisakyti. Šokiai tęsis iki 2 val.

Baliaus metu organizatoriai pramato įvairių pamariginimų, apie kuriuos jie praneš tik tą patį vakarą.

New Yorko ir apylinkių visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti. Rengėjai tikisi sulaukti daug akademinės jaunuomenės iš įvairių rytinio pakraščio vietovių.

ALDONA KEPALAITĖ VĖL KONCERTUOJA

Sausio 27 d., sekmadienį, 5:30 val. duos piano recitalį Carnegie mažojoje salėje. Savo programon, šalia klasikų, yra įtraukusi ir Juliaus Gaidelio 3 dalykus iš suitos pianui. Tai bus naujas lietuvių pasirodymas svetimtautiems ir saviešiams New Yorque.

A. Kepalaitė muzikos studijas pradėjo Muencheno Muzikos Akademijoje, o užbaigė Manhattanville kolegijoje, gaudama bakalauro laipsnį muzikoje. Tobulinosi pas mums žinomą pianistą Andrių Kuprevičių. Šalia pasirodymų tarp lietuvių, yra koncertavusi amerikiečiams ir per radijo stotį WNYC.

Tikimasi, kad lietuviai savo atsilankymu parems jaunąją pianistę, garsinančią mūsų vardą tarp svetimųjų.

A. Kepalaitė pernai, po savo koncerto, susilaukė teigiamo įvertinimo didžioje New Yorko spaudoje.

V. V.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A.

Pulk. KOSTO ŽUKO.

Š. m. sausio mėn. 16 d., 8 val. ryte, šv. Jurgio bažnyčioje, Clevelande, bus laikomos šv. Mišios už Velionio sielą. Prašome visus prisiminti Velionį savo maldose.

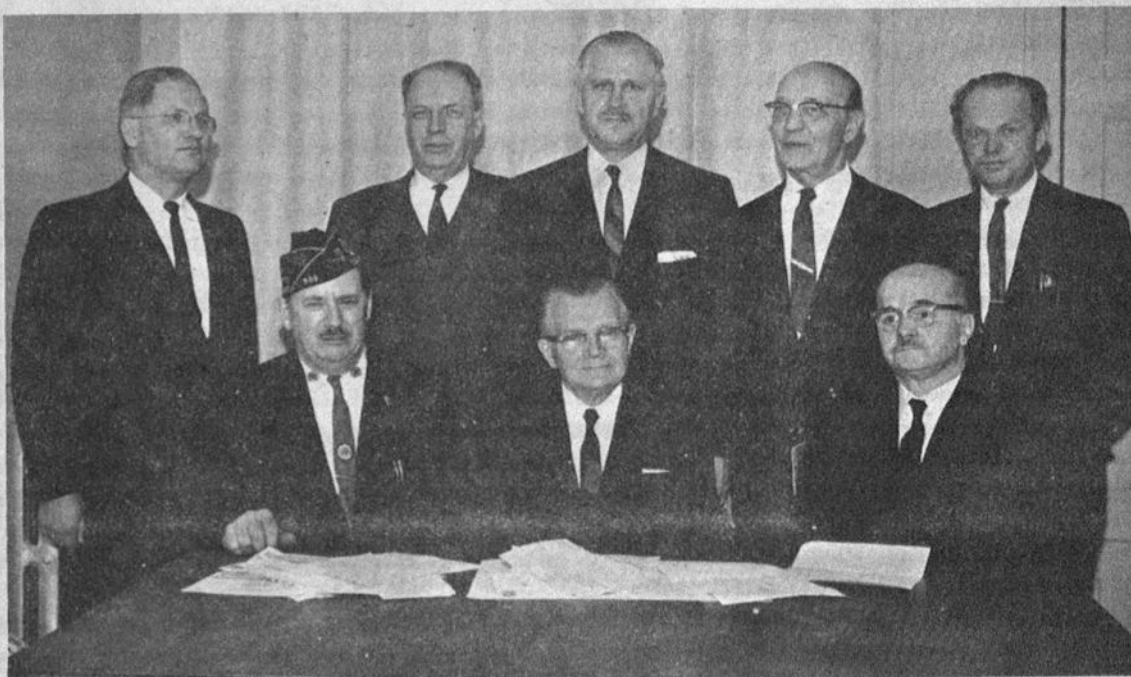
Giminės

Mielam

KAZIMIERUI GAIŽUČIUI

ir šeimai, jo brangiai Motinai Lietuvoje mirus, reiškiamo gilią užuojautą.

Felicija Modestavičienė,
Jadvyga ir Petras Stravinskai,
Stasė ir Eduardas Kersnauskai

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA sausio 5 d. Chicagoje buvo sukvietusi visuomenininkus ir spaudos atstovus susipažinti su naujai įsteigtu ALT Biuru Don Varnas legijono posto patalpose. Biuro tikslas informuoti apie Lietuvą, palaikyti glaudžius ryšius su lietuvių visuomene ir atlikti ALT administracinius darbus. Nuotraukoje Biuro supažindinimo pobūvio dalyvių grupė. Sėdi iš kairės: Don Varnas legijono posto steigėjas ir tarybos pirm. J. Jatis-Juozaitis, ALT pirmininkas L. Šimutis, Lietuvos gen. konsulas Chicagoje dr. P. Daužvardis. Stovi: ALT vicepirm. T. Blinstrubas, ALT finansų sekr. J. Talalas, ALT vicepirm. A. Rudis, ALT vicepirm. dr. K. Drangelis ir ALT II sekr. dr. V. Šimaitis.

V. Noreikos nuotrauka